

Хармонизација и интеграција система акредитације у Републици Србији са европским и светским системима

Др Дејан Крњић
Мр Наталија Јовичић Зарић

ATC Akreditaciono telo Srbije

Акредитација – Заштита јавног интереса

- Главни циљ акредитације - заштита јавног интереса
  - Опште здравље и безбедност
  - Безбедност и здравље на раду
  - Заштита потрошача
  - Заштита животне средине
- Обезбеђивање слободног протока роба и услуга
  - Уклањање баријера трговини
  - Већа конкурентност на светском тржишту

ATC Akreditaciono telo Srbije

Акредитација – Пут до задовољног потрошача

- Акредитација даје поверење у сигурност и квалитет производа и услуга, ако су исти испитани, потврђени или под надзором компетентних организација које задовољавају међународно прихваћене критеријуме

ATC Akreditaciono telo Srbije

Циљеви АТЦ-а

1. Успостављање ефикасног система акредитације
2. Потписивање и одржавање споразума о међусобном признавању акредитације и акредитованих послова у оквиру ЕА, ILAC и IAF

ATC Akreditaciono telo Srbije

Нова легислатива у ЕУ

- Нова правила за побољшање слободног кретања роба у ЕУ уклањањем преосталих баријера трговини, повећање конкурентности и безбедности потрошача
- **REGULATION (EC) No 765/2008** OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 9 July 2008 setting out the requirements for accreditation and market surveillance relating to the marketing of products and repealing Regulation (EEC) No 339/93 којом се утврђују захтеви за акредитацију, надзор на тржишту и контролисање производа који се стављају на тржиште ЕУ

ATC Akreditaciono telo Srbije

Нова легислатива у ЕУ

- **REGULATION (EC) No 764/2008** OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 9 July 2008 laying down procedures relating to the application of certain national technical rules to products lawfully marketed in another Member State and repealing Decision No 3052/95/EC којом се утврђују процедуре за доношење техничких прописа земаља чланица ЕУ за производе из нехармонизоване области
- **DECISION (EC) No 768/2008** OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 9 July 2008 on a common framework for the marketing of products, and repealing Council Decision 93/465/EEC која успоставља заједнички оквир за пласман производа на тржиште ЕУ

ATC Akreditaciono telo Srbije

Уредба ЕС765/2008 Акредитација и надзор тржишта

- **Peer evaluation – колегијално оцењивање**
  - ЕА организује “колегијално оцењивање”
  - Потврђивање да ли национално акредитационо тело задовољава неопходне услове из члана 8
- **“Успешно” колегијално оцењивање**
  - признавање сертификата и извештаја

Consumer Product Safety Improvement Act

- Закон потписан 14 Августа 2008 [George W. Bush](#)
- Повећава буџет [Consumer Product Safety Commission](#) (CPSC) \$80 милиона 2008 - \$136 милиона 2014. Повећање броја запослених најмање 500 до 2013 million in 2014.
- Намеће нове захтеве за документацију и испитивања, прописује нове прихватљиве дозвољене вредности одређених субстанци
- Примена прво код играчака за децу

Consumer Product Safety Improvement Act

- Може се примењивати на све оне производе за које Комисија за безбедност производа потрошача – [Consumer Product Safety Commission](#) захтева сертификате усклађености и одговарајућа испитивања

The ANSI – American National Standards Institute акредитовао је првих пет сертификационих тела у оквиру Шеме безбедности играчака према ISO/IEC Guide 65 стандарду

October 14, 2009

The 1-1-1 Dream

Потписан Multilateral Agreement несметано кретање роба и услуга

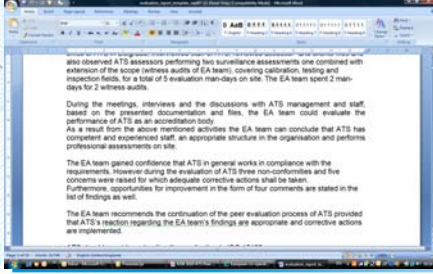
- **EA - 2/02 EA Policy and Procedures for the Multilateral Agreement** - Оцењивање акредитационог тела и акредитованих организација
- Циљ - стицање поверења да акредитационо тело оцењивања и акредитације спроводи у складу са свим захтевима ISO/IEC 17011 стандарда, одговарајућим европским стандардима EN серије 45000 односно ISO/IEC стандардима као и одговарајућим документима EA, ILAC и IAF.

Peer evaluation – Колегијално оцењивање ATC-а

- **12. фебруара 2009. године** ATC упутио Европском удружењу за акредитацију – ЕА захтев за колегијално оцењивање - „peer evaluation“
- **Предоцењивачка посета реализована од 2. до 5. марта 2010. године**
- **27. августа 2010. године** ATC упутио пријаву за проширење обима EA MLA/BLA за области акредитације медицинских лабораторија, сертификационих тела за сертификацију система менаџмента и сертификационих тела за сертификацију производа.
- **Почетком 2011. године уследиће ЕА колегијално оцењивање**

Колегијално оцењивање АТС-а 2009 - 2011

- Добијен позитиван извештај тима са укупно 12 неусаглашености, забринутости и коментара

АТС Акредитационо тело Србије

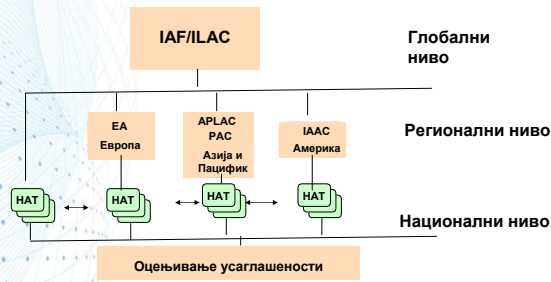
Циљ АТС-а

Потписан МПА споразум

АТС Акредитационо тело Србије

Јединствена светска мрежа акредитације

АТС Акредитационо тело Србије

Закон и прописи : Закон о акредитацији

Датум савеза: 13. септембар 2010. - 14.17 - 439

Народна скупштина Републике Србије усвојила је 12. октобра 2010. године Закон о акредитацији. Усвојеним Законом о акредитацији као последњим законом из области инфраструктуре квалитета у Републици Србији, решава се један од многобројних предлога за прикључење Европској унији.

Усвојеним овим законом додатноће остварити постојећи квалитет Акредитационог тела Србије (АТС) у складу са европским и међународним стандардима за акредитацију и учествовање у иницијативи ЕУРОСТАК - компанија за акредитацију - ЕА и Међународног института за акредитацију лабораторија - ИЛАС, што је предуслов за финансијско и оптимално спровођење послова акредитације и достављање техничко-научних стандарди у овој области.

АТС Акредитационо тело Србије

Нови Закон о акредитацији – Службени гласник 73/2010

- Члан 4. прописује да је акредитација по правилу добровољна, с тим да се посебним законом може прописати да је акредитација обавезна.
- Чл 5. до 10. уређују оснивање и организацију АТС
  - Предвиђено је да АТС има правни положај установе, чији је оснивач Република Србија, и на коју се примењују одредбе Закона о јавним службама.
  - АТС мора испуњавати захтеве српског стандарда којим су утврђени општи захтеви за акредитациона тела.
  - У раду АТС прецизирана је примена принципа независности и неконкурентције.

АТС Акредитационо тело Србије

Нови Закон о акредитацији

- Чл. 11 до 12. садрже одредбе којима су утврђени органи АТС, као и постојање саветодавног стручног тела и техничких комитета.
- Предлагач је предвидео да су органи АТС: управни одбор, директор и надзорни одбор.
- Новим законом предвиђено је образовање Савета за акредитацију као стручног саветодавног тела и сталних и/или привремених техничких комитета за поједине области акредитације, који обављају послове експертизе за поједине области акредитације.

АТС Акредитационо тело Србије

Нови Закон о акредитацији

- Чл. 14 до 19. уређују **поступак акредитације**.
- Чл. 19. предвиђа да је **одлука по жалби коначна**.
- Чл. 20 до 22. дефинишу **прекограничну акредитацију** - усаглашавање са одредбама члана 7. Уредбе ЕУ о захтевима за акредитацију и тржишни надзор бр. 765/08 од 9. јула 2008. године.
- Члан 23. дефинише **надзор над радом АТС**.
Предвиђено је да министарство надлежно за послове акредитације врши овај надзор, у складу са законом којим се уређује вршење послова државне управе.
- Чл. 24 до 27. утврђују се **прелазне и завршне одредбе**.

ATC Akreditaciono telo Srbije

Проширење области деловања АТС-а

- **акредитацију контролних организација за:**
  - **контролисање мерила** – 14 пријава
- **акредитацију сертификационих тела за:**
  - **системе менаџмента заштитом здравља и безбедношћу на раду (SRPS OHSAS 18001)** – додељене две акредитације, три пријаве
  - **сертификацију производа у области органске производње** – додељена једна акредитација
  - **сертификацију особља** – једна пријава

ATC Akreditaciono telo Srbije

АТС - Број акредитација 09.11.2010.године

Врста оцењивања усаглашености	Број акредитација
Испитивање 17025	291
Испитивање 15189	3
Еталонирање 17025	35
Контролисање 17020	49
Сертификација производа 45011	15
QMS 17021	7
EMS 17021	5
FSMS 17021	3
OHSAS 17021	1

Укупно 409 акредитација

ATC Akreditaciono telo Srbije